

HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET

Teatergata 9
0180 OSLO

Vår saksbehandler
Mia Andresen

Kopi til

Vår dato
1.09.2023

Vår referanse

Deres referanse

Høringsvar til Varselutvalgets rapport

Det vises til høringsbrev fra Helse- og omsorgsdepartementet datert 2. mai 2023. Unio takker for anledningen til å komme med høringsinnspill til Varselutvalgets rapport. Unio er Norges største hovedorganisasjon for arbeidstakere med høyere utdanning. Vi har om lag 390 000 medlemmer fordelt på 14 medlemsforbund i offentlig og privat sektor, en stor andel av våre medlemmer arbeider i helse- og omsorgssektoren.

Unio har lest Varselutvalgets rapport med stor interesse og støtter konklusjonen om at systemet for varsel om alvorlige hendelser bør endres. Det er flere av de konkrete anbefalingene som støttes fullt ut, samtidig som vi også er kritiske til noen av de foreslåtte tiltakene for å få gjennomført anbefalingene.

Innspill til anbefalingene

Unio støtter navneendringen fra *varsling* til *melding*. Unio er også positiv til forslag om at virksomhetens ansvar for å forebygge, avdekke og avverge alvorlige hendelser må tydeliggjøres og understøttes i Meldeordningen for alvorlige hendelser. Vi ønsker dog å påpeke at dette vil kreve økte ressurser, noe som må prioriteres og bevilges. Etablering av gode systemer og rutiner vil være viktig, samtidig som at læring på tvers av virksomheter må finne sted. Kontroll og tilsyn av aktuelle tilsynsorganer vil være nødvendig. Vi mener videre det er riktig at denne ordningen skal være sanksjonsfri for involvert helsepersonell og at den må gjelde hele helse- og omsorgstjenesten.

Videre støtter Unio etableringen av et nasjonalt register for alvorlige hendelser og nesten-alvorlige hendelser, dette bør på plass raskest mulig, for å sikre nasjonal oversikt.

Unio støtter derimot ikke forslaget om å legge Statens undersøkelseskomisjon (Ukom) inn under Statens helsetilsyn. Et organ som kan operere uavhengig og sanksjonsfritt er svært viktig for kvalitets- og pasientsikkerhetsarbeidet i sektoren. En gjennomgang med sikte på å få eksisterende system til å fungere bedre og mer effektiv burde være førstevalget, ikke en full omlegging av et system som har virket i relativt kort tid.

Unio ønsker ellers å uttrykke støtte til en omlegging av varsel-/meldesystemet der fokus dreier seg fra enkeltsaker og individ, til et system for økt læring og kvalitet. Dette må gjelde hele helse- og

omsorgstjenesten. Utvalget foreslår også endringer i tannhelsetjenesteloven, Unio støtter dette forslaget. Unio erfarer at tannhelsetjenesten har en vei å gå for å oppnå god varslingskultur og rutiner.

Rapporten anbefaler å øke kompetansen om varsling blant ledere og ansatte, og dette slutter Unio seg til. I tillegg er det viktig å anerkjenne og forstå den rolle lederne har i arbeidet med kultur, mulighet for å skape læring etter alvorlige hendelser og ivaretagelse av ansatte, pasienter og pårørende som har vært involvert i alvorlige hendelser. Dette krever tid, ressurser og kompetanse, disse elementene må derfor prioriteres.

Avslutningvis ser vi at flere av forslagene til endringer i systemet for håndtering av alvorlige hendelser hviler på en forutsetning om at omleggingene kan gjøres innenfor tilgjengelige ressurser per i dag. Dette stiller Unio seg tvilende til realiteten i.

Vi viser ellers til detaljerte hørings svar fra Unios medlemsforbund.

Vennlig hilsen
Unio

Jon Olav Bjergene
sekretariatssjef

Mia Andresen